

Til: Den dette måtte angå

NB 21 Tilleggsblad: Bruk av gravemasser som tilslag i betong

Bakgrunn

NB 21:2017 inneholder ikke bestemmelser om bruk av gravemasser som tilslag. I lys av henvendelser, formuleringer i andre NB-publikasjoner og standarder utgis dette tilleggsbladet i påvente av revisjon av hoveddokumentet.

Bruk av gravemasser i betong er problematisk fordi de kan inneholde glass, som er vanskelig å detektere og kan ha svært ulike egenskaper med tanke på alkalireaktivitet. Inntil videre gis følgende anbefaling knyttet til bruk av slike materialer:

Definisjon

Behandlede gravemasser er en tilslagsressurs som kommer fra gravearbeider i forbindelse med terrenginngrep/byggetomter/infrastruktur, og massene vil kunne inneholde bestanddeler/forurensing som ikke er ønskelig å få i betong. Massene blir derfor behandlet/proscesert slik at en får fjernet/reduert de uønskede bestanddelene/forurensingene til et akseptabelt nivå. NS-EN 206+NA:2025 klassifiserer behandlede gravemasser i 3 klasser Ag, Bg og Cg.

Problemstilling

I forhold til Alkalireaktivitet så er det særlig risikoen for å få tilført glass til betongen som vekker bekymring, da glass kan være et meget alkalireaktivt materiale. I tillegg kan glass inneholde mye alkalier. Egenskapene varierer mye mellom ulike glasstyper og fraksjoner.

Det er svært vanskelig og til dels ikke mulig å sikkert detektere glasspartikler under 2-4 mm.

Et utviklingsarbeid er igang for å bedre kunnskapsgrunnlaget for bruken av gravemasser i betong.

Krav

Inntil det er etablert et kunnskapsgrunnlag for mer differensierte anvendelsesregler, gjelder følgende krav: Gravemasser skal kun brukes i betong for i helt tørt miljø, se NB21 pkt 2.2.

For NB 21 komiteen;

Brevik, 2. mars 2026

Terje F. Rønning